

partii naleraq

EM2015/73
1. december 2015

Forslag til forespørgselsdebat: Hvordan kan vi få større økonomisk udbytte af vores is og vand i international sammenhæng?

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Hver tredje år afholdes der konference om vand med deltagere fra hele verden, og denne konference er deltagermæssigt ikke mindre end den konference om global opvarmning COP21. Vi vil fra Partii Naleraq benytte lejligheden til at dokumentere hvor vigtigt vand er for alle interessenter. Trods vigtigheden af denne konference, er der ingen deltagere fra Naalakkersuisut. Regeringsledere, parlamentarikere, og NGO'er der mere eller mindre dagligt beskæftiger sig med vand mødes med tusindvis af deltagere.

Med denne indledning vil vi fra Partii Naleraq fremhæve, at det globale samfund og de Forenede Nationer har indset vigtigheden af den tiltagende vandmangel.

Hvad kan Grønland gøre i den sammenhæng? Verdens største reservoir af øjeblikkelig drikkelig vand er isen på Antarktis i sydpolen, og den næststørste reservoir er vores indlandsis, og hvis vi bruger dette perspektiv som parameter, er vi en af de rigeste lande i verden. Det kommer således kun an på, hvordan vi grønlandere til benytte os af den ressource.

Alle ressourcer bliver pt. kalkuleret økonomisk, og hvis vi tager udgangspunkt fra den globale efterspørgsel efter vand, kan vi hvert forår bevidne at vi smider milliarder af liter af øjeblikkelig drikkelig vand, det kan sidestilles med at vi smider milliarder af penge til udlandet, hvis vi havde en oplyst holdning, at det er meget værd og hvor efterspurgt denne ressource er af den globale samfund.

For nogle år siden rejste daværende USA's Præsident George Bush Jr. med følge af flere regeringsmedlemmer og med Forsvarsminister Donald Rumsfeld som delegationsleder i forskellige lande i Sydamerika, og deres mål var at kortlægge, hvor meget vand de havde til rådighed. Dengang da de afsluttede rejsen, (der er nu gået ti år siden da) kom Præsident George Bush Jr. med følgende udtalelse: " Krige i dag startes på grundlag af energi ressourcer, om 20-25 år (10-15 år fra nu af) vil krige startes på grundlag af vandressourcer.

Sådanne udtalelser kan ikke misforstås, og dette argument forstærkes af at Nestles direktør igangsætter lobby arbejde for at vandressourcer ikke længere bliver samfunds ejet, men kommer i hænderne på virksomhederne som monopol. Nestle har tilegnet sig ejerskab af flere søer og floder i mindre delstater i Canada, og er kommet i gang med etablering af flere rentable tapperier.

Vi i Partii Naleraq har forstået denne nye situation og bliver mere og mere forbavsede ved at bevidne at vores regering har en naiv tilgang til emnet, idet en udnyttelse af denne ressource vil

være med sikre vores økonomi ved en stramning af vores lovgivning, og det skal ske nu og ikke i morgen. For en del år siden tog jeg det op med den daværende Naalakkersuisut, og på samme tid opfordrede dem til at deltage i vand konferencen, der blev afholdt hvert tredje år, for således at udnytte denne ressource bedst muligt.

"De kunne ikke se skoven for bare træer" og denne ordsprog blev bekræftet af Naalakkersuisuts lave interesse for emnet og dette giver anledning til at spørge om Naalakkersuit vitterlig er interesseret i at animere velfærd for samfundet? Eller hvad er grundlaget for deres handlinger? Jeg kan huske at da jeg dengang kom med forslaget, var der en embedsmand, der gav dem en yderst ukvalificeret råd og det afstedkom at de ikke deltog til konferencen om vand.

Vi vil ved samme lejlighed gerne vide hvordan det går med Naalakkersuisuts planer om at genetablere produktion af vand på flasker i Qeqertarsuaq i slutningen af året.

Vi er klar over, at hvis der i Grønland opdages energi ressourcer, vil det først kunne udnyttes efter en forudgående finansiering, og proceduren for dette er at regeringen bevilger efterforskningstilladelse til udenlandske virksomheder i første omgang, og kan første høste, når virksomheden betaler royalty. Vand er helt anderledes, fordi vi kan opstarte en virksomhed uden komplicerede forberedelser og tjene flere milliarder på det.

Partii Naleraq vil endnu engang understrege, at regeringen bør kræve at Grønlands ejerandel skal være på mindst 40 % ved udstedelse af en udnyttelses tilladelse, og baggrunden for dette er, selvom vi i mange år anset de levende ressourcer som yderst værdifuldt, har vi ikke har formået at generere økonomisk gevinst til gavn for samfundsøkonomien, og en lovændring i 2009 har end ikke kunnet skabe bedre betingelser. En mulighed er at koalitionen trækker deres bevilling til egentlig unødvendige landingsbaner tilbage, og investerer midlerne i produktion af vand til eksport som Parti Naleraq foreslog, vil det være en yderst lukrativ investering, der vil give afkast som en af de første gang investeringer som Grønland har foretaget. Vi har reservoirer på flere milliarder liter, som vi kan eksportere af i de næste hundreder af år.

Udover det jeg har nævnt, forud for en egentlig produktion burde vi tænke på at udnytte de kommende kraftværker bedre ved at sælge overskuds energi til for eksempel USA. Omfanget af vores vandressourcer synes uendelige, og derfor er omfanget af indtjeningsmulighederne, der kan løbe op til flere milliarder, svær at sætte tal på. Vi bør først og fremmest sætte fokus på, hvorledes vi kan generere størst mulig økonomisk udbytte, når vi sætter rammerne ud fra lovgivningen, og det skal ske nu og skal ikke forhales. Der er endda også mulighed for at indarbejde et projekt indeholdende en hydrogen produktion, med medfølgende sidegevinster.

Til sidst kan vi drage et eksempel om at det vil være helt forbavsende, hvis der sælges sand i Sahara, og derfor bør vi begrænse import af vand ved at sætte afgifter på det, fordi det er beskæmmende at vi importerer vand, når vi nu har det reneste drikkevand i verden og er indehavere af den næst største ressource i verden.

Vi vil fra Parti Naleraq sige tak til Anthon Frederiksen, Partii Naleraq for at tage emnet op, og som vi i vores argumentation kom ind på det, støtter vi forslaget.

Tak

